وآنان که در راه ما با جان ومال جهاد کردند محققاً آنان را به راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکوکاران است
قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

دور ششم | سال دوم | شماره ۱۹ | پنجشنبه ۴ جدی ۱۳۸۲ | ۲ ذوالقعده ۱٤۲٤ - | 25 December 2003

سرمقاله

دوای این همه دردها

ص۲

وقتی «لجاجت» جای «تعقل» را می گیرد

ص۲

استاد ربانی رهبر جهاد ومقاومت:

گزارشگر: مصطفی شهری

ما باید قانون اساسی را به اتفاق ویا به اکثریت قریب به اتفاق به تصویب برسانیم

- دموکراسی اگر به مفهوم حکومت مردم برای مردم و به رضایت مردم تعریف شود با فرهنگ دینی ما مخالفتی ندارد
- اولین اعلامیه حقوق بشر توسط اسلام به میان آمده است

دیروز در تالار لویه جرگهٔ تصویب قانون اساسی در چند نوبت شماری از خبرنگاران داخلی وبیرونی استاد را در حلقهٔ خود در آوردند، وپرسش هایی را در بارهٔ نظام سیاسی مورد نظرشان وشیوهٔ کار لویه جرگه وطرفداران نظام پارلمانی ونظام ریاستی ونقش دولت در طرفدرای از نظام ریاستی با ایشان مطرح کردند که فشرده وگزینهٔ آنها را به خوانندگان تقدیم می داریم.

استاد در بارهٔ این پرسش خبرنگاری که می گفت به نظر شما نظام پارلمانی برای افغانستان بهتر است یا نظام ریاستی؟ گفت:

نظام ایده آل من برای افغانستان نظام پارلمانی است: در نظام پارلمانی همهٔ مردم می توانند از راه پارلمان حضور خویش در تصمیم گیری های بزرگ ملی ودولتی را دریابند کنند.

در پاسخ به این سوال که طرفداران نظام ریاستی، سالیان جنگ وعوارض آن وعدم امنیت را از دلائل ص۴

در یازدهمین روز لویه جرگهٔ تصویب قانون اساسی

نمایندگان مردم غالباً مشکلات محلی شان را مطرح کردند!

وکلای لویه جرگه به جای بحث روی قانون اساسی در یازدهمین روز لویه جرگه نیز مشکلات منطقه یی خویش را بیان داشتند، عدیی از آنها مشکلات خصوصی منطقهٔ خویش را گفتند وعده یی هم به مشکلات عمومی پرداختند شکیلا هاشمی نمایندهٔ منتخب حوزهٔ هفتم شهر کابل گفت:

«بسیار جای تأسف است که در کابل یک تعداد رستورانت ها وکلپ هایی بناشده است که سبب فاسد شدن اخلاق جوانانِ کشور می گردد واین خلاف قانون یک کشور اسلامی می باشد بناء از مقامات مربوط خواهشمندیم تاجلو همچو موارد را گرفته ونگذارند که یکبار دیگر افغانستان محل نبرد مفکوره های مختلف شود.»

غلام داوود نمایندهٔ شهر کابل عدم حضور یک تعداد وزرا واعضای کابینهٔ دولت را موجب بی تأثیری سخنان وکلا دانست علاوه کرد:

«خوشبختانه از جملهٔ خواسته های وکلای محترم، تحصیلات عالی وخدمات صحی رایگان مورد تأیید تمام وکلا می باشد وهم چنان لازم است تاشهرک هایی برای توزیع به بی سرپناه ها تأسیس شود.»

استاد امرالدین نمایندهٔ ولسوالی نهرین ولایت بغلان گفت:

«از جملهٔ نزده میلیون افغانی که دولت برای مردم نهرین وعده کرده بود یک میلیون آن از بانک پلخمری به سرقت برده شد که سارقان را هم می شناسیم اما دولت در این قسمت سهل انگاری می کند ویا نمی خواهد که سارقان را افشاء کند»

آیا نظام پارلمانی مغایر با دموکراسی است؟

ابوبکر سبزوار

وقتی از نظام پارلمانی سخن می گوییم منظور ما این است که ملت باید حاکمیت خود را بر نظام سیاسی کشور اعمال نماید و این توان را داشته باشد تا در صورت تخلف دست اندرکاران کشور، آنان را مورد استیضاح قرار دهد و در صورت لزوم از کار برکنار نماید.

طرفداران نظام ریاستی به این باور اند که چون در افغانستان هنوز سلطهٔ تفنگ حاکم است و احزاب سیاسی منظم وجود ندارد بنابراین نظام پارلمانی را نمی توان نظامی به نفع ملت دانست.

سوالی که در جواب این گونه استدلال در ذهن شکل می گیرد این است که آیا در یک نظام ریاستی، نبود احزاب منظم سیاسی مشکل ایجاد نمی کند؟

به نظر ما این وضع در یک نظام ریاستی ص۳

نمایندگان مردم سخن می گویند

پوهنوال دکتر عبیدالله عبید نمایندهٔ شهر کابل:

عمده ترین خواسته های مردم تحصیل رایگان، دریافت مسکن، تأمین امنیت وایجاد پارلمان مؤقت است

دکتر عبیدالله عبید وکیل ناحیهٔ چهارم شهر کابل طی سخنانی در لویه جرگهٔ تصویب قانون اساسی، تحصیل وتداوی رایگان، تأمین امنیت سرتاسری در کشور، دریافت سرپناه ومسکن، توجه به وضع معیشتی معلمان ومامووران دولتی، اسفالت سرک ها وکوچه های شهر، تشکیل اردوی ملی وپولیس ملی را از عمده ترین خواسته های مردم افغانستان تلقی کرد و از دولت خواست تادر همهٔ این زمینه ها توجه جدی مبذول نماید.

آقای عبید همچنان بر ایجاد وتشکیل ص۳

پوهنیار عبدالناصر شفیق نمایندهٔ مهاجران پیشاور:

ماطرفدار نظامی هستیم که دارای پارلمان قوی باشد

آقای شفیق گفت: مسائل مهمی که به نظر من در مسودهٔ قانون اساسی بر مبنای آن تعدیل وارد شود، این هاست:

- اوصاف رئیس جمهور که براساس رأی مستقیم ملت ومطابق با معیارهای دموکراسی باید انتخاب شود این است ص۳

پامیر

خلک پوهیږی چی خپل سیاسی زعامت څنګه غوره کړی

زمونږ ملت خپلو مجاهدو مشرانوته په درنه سترګه ګوري، ځکه همدا مجاهدوو چی دغه هیواد ئی خپلواکه کړ، یوځل ئی له مارکسیزم بین المللی، بل ځل ئی دیوبل بهرنی خواك او دریم ځل ئی دتروریزم له منګولو څخه وژغوره نو ځکه اوس خلك پوهیږی چی دخپل استازی په توګه څوك غوره کړی.

دا دجمعیت اسلامی دمشر استاد برهانی الدین ربانی هغه خبری دی چی دازادی راډیو له یوخبریال سره ئی څو ورځی مخکی وکړی او زیاته ئی کړه: که څه هم ځینی تولنی غواړی چی زمونږ هیوادوال دخپلی ارادی له مخی څوك غوره نه کړی بلکی غواړی ځینی نوری داسی ځیری میدان ته راوباسی چی دخلکو دباور ورنه وی. خو دنیکه مرغه چی خلك اوس پوهیږی چی خپل سیاسی زعامت څنګه انتخاب کړی او څوك د دوی دوم مخ

استاد ربانی رهبر جهاد و مقاومت:

یک پارلمان نیرومند وبا صلاحیت می تواند از خود سری ها وتخلفات حکومت جلوگیری کند

مجاهد
ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان
مؤسس: استاد برهان الدین ربانی
سال تأسیس: ۱۳۵۷ خورشیدی
ناشر: دفتر فرهنگی
زیر نظر هیأت تحریر
آدرس : کابل- چار راهی زنبق
صندوق پستی : ۲۲۶
شماره های تلفن:
همراه: ۰۷۰۲۸۵۱۳۹ / دجیتال: ۲۱۰۲۲۲۹
E-mail: mujahidweekly@yahoo.com

سرمقاله

دوای این همه دردها

سه روز می شود که کمیته های ده گانهٔ لویه جرگه تصویب قانون اساسی کارهای شان را انجام داده و نتیجهٔ آن را به کمیتهٔ تفاهم واگذارده اند. اکنون همهٔ نمایندگان در انتظار اعلام تعدیلاتی در پیش نویس قانون اساسی اند که توسط آنان در کمیته ها اعمال شده است.

نمایندگان مردم در این فرصت زمینهٔ آن را یافتند که دردهای موکلان خود را به تصویر کشند، بر عمل کردهای شخصیت های محوری دولت انتقالی انگشت انتقاد گذاشتند. از مردم سالاری حرف ها گفتند وقربانی های ملت مجاهد را در دوران های جهاد ومقاومت که بار همهٔ آن ملت محروم از امتیاز وراستین فرزندان به دوش داشتند ارج گذاشته وحرف های از این طراز.

آری این ها همه دردهای ملت مجاهد ومقاوم افغانستان است که باید در محراق توجه زمام داران مسؤول این کشور قرار گیرد.

اما پرسش اساسی که باید عنوان شود این است، که چه کسی وچه نهادی باید به مداوای این دردهای استخوان سوز وجانکاه بپردازد، واین مسؤولیت گران را چه نهادی عهده دار گردد.

در پاسخ به این پرسش نسخه های مختلفی توسط نمایندگان تجویز گردید.

برخی به این باور بودند که دوای دردهای کنونی تنها در برقراری یک نظام ریاستی مقتدر باصلاحیت می توان تدارک دید ولی اکثریت آنان به این باور بودند مداوای این همه نابسامانی های این ملت استبداد زده در برقراری یک حکومت پاسخ گو برای نمایندگان ملت است که در ایجاد یک پارلمان مقتدر می تواند امکان تحقق یابد، بدون شک وجود پارلمان مقتدر گذشته از آن که نمادی از مشارکت همهٔ مردم توسط نمایندگان می باشد، صلاحیت آن را نیز دارد که از مسؤولان بپرسد وپاسخ بشنود.

افزون برآنچه گفته شد برقراری چنین یک حکومت پاسخ گو زمینه یی خواهد بود برای جو اعتماد میان اقلیت های این کشور که فقدان آن آثار نامطلوبی را بُرزندگی ملت گذاشته است. دغدغهٔ واقعی مردم ونمایندگان شان این است که چرا حکومت از مسؤولیت های خود پاسخ گو نباشد؟

وقتی «لجاجت» جای «تعقل» را می گیرد

کوه نوری

کشور ما افغانستان، در طول سده های داراز در چنگال خفقان آور استبداد اسیر وگرفتار بوده است. آنچه از اوراق تاریخ به ما می رسد وآنچه ما را گذشت عمر آموخته همه مؤید این است که سایهٔ استبداد از زمین کشور ما به هیچ وجه دور نبوده منتها این پدیدهٔ خشن وسیاه در تاریخ معاصر افغانستان باربار چهره عوض کرده است از آن رو آن را حد اقل در دوران زمام داری های نادرشاه خان، ظاهر شاه خان و... تا به امروز در شکل وشمایل مختلف دیده ایم ولی آنچه وجه مشترک استبداد را در همهٔ این دوره ها عریان تر می نمایانند نظام هایی است که برافغانستان حاکم بوده اند.

تجربه نشان داده است که حتی در پارلمانی ترین دوره ها در تاریخ معاصر افغانستان که به دههٔ دموکراسی معروف است وبه سال های سلطنت محمدظاهر شاه برمی گردد، سیمای دموکراسی باغبار استبداد پوشیده بوده است تاآنجا که آن پارلمان های نام نهاد، نهادهایی بوده اند که آب را به آسیاب های معلوم می ریختند وهیچ گاهی هم سیمای مردمی نداشته اند.

پس از دوران استبداد مطلق طالبان که شاید سیاه ترین دوران در تاریخ معاصر افغانستان باشد، خوشبینی های زیادی وجود داشت که افغانستان دیگر از گذشته پند بگیرد وبه آن راهی نرود که در شصت سال اخیر باربار به آن رفته است.

همهٔ این امیدها به لویه جرگهٔ اضطراری ومهمتر از همه به لویه جرگهٔ قانون اساسی پیوند می خورد وگمان می رفت که پس از این همه درس های عبرت آمیز، این نکته را نیازمایند که آتش می سوزاند یانه؟

ماه ها قبل از تدویر لویه جرگهٔ قانون اساسی در افغانستان دولت هنگامهٔ وسیع ومرحله یی تدقیق وتسوید قانون اساسی را راه انداخت و در این بحبوحه گروپ های کاری کمیسیون مؤظف تدوین وتدقیق قانون اساسی به ولایات مختلف سرزدند تا آرای عامهٔ مردم را پیرامون قانون اساسی کشور جمع کنند.

در سه چهار ماه اخیر با آن که قانون اساسی جدید تدوین شده بود به مطبوعات ارایه نگردید در حالی که اولین سخن نظر دهندگان در گوشه وکنار کشور فقط یک نکته بود که قانون اساسی جدید، آن مدینه یی فاضله که به مردم وعده داده شده است باید به دسترس مردم قرار گیرد تا مردم به رمز و رازهای آن وقوف یابند وبرمبنای این آگاهی پیرامون فصل وبندهای آن نظر بدهند.

ولی همان گونه که معلوم شد وهم وطنان ما شاهدند، مرغ «کمیسیون تدقیق وتسوید» فقط یک لنگ داشت وهیچ گاه حاضر نشد که به خواست اکثریت مطلق مردم پاسخ بدهد ومتن قانون تسوید شده را در اختیار مردم قرار بدهد.

این را می گویند لجاجت و پشت پا زدن به آرای عامهٔ مردم و روان شدن به آن سمت وسویی که مطلوب نظام وحاکمیت استبداد برمبنای ارادهٔ یک شخص است.

در آغاز، مردم پی برعلل وعوامل این لجاجت نبرده بود ولی باانتشار مسودهٔ قانون در مطبوعات ومصاحبه های آقای حامد کرزی روشن شد که اصلاً مرغ ایشان یک لنگه بوده وحضرات «کمیسیون» را هیچ تقصیری نیست.

آقای کرزی که در هرحال مورد حمایت غرب وبه خصوص ایالات متحدهٔ امریکا قرار دارد، از سیستم ریاستی حمایت می کند که در آن رئیس جمهور دارای اختیارات عام وتام است وچهرهٔ متن حاضر قانون اساسی افغانستان نیز باهمین اقلام آرایش وپیرایش یافته است.

بلی، سرانجام ریشهٔ عوامل «لجاجت» دولت وآقای کرزی در پنهان داشتن متن مسودهٔ قانون آشکار شد.

از آغاز کار لویه جرگهٔ اضطراری تاآکنون پافشاری بسیاری ها که به نوعی از یک منبع آب می خورند معلوم است، اتکا برهمان لجاجت مشهود وطرد هرگونه آرای دیگران.

بررسی مطبوعات افغانستان در سه ماه گذشته نشان می دهد که میزان حمایت مردم از نظام پارلمانی تاچه حد است؛ زیرا مردم ما نیک می دانند که افغانستان در توحش واستبدادها زیسته است ونظام های مطلقه که در آن حاکمیت یک فرد پیوسته به جامعه حاکم بوده است، ذهن وروان مردم ما را چنان در چنبرهٔ اختناق وسرکوب کش نموده است که رهایی از آن را به یک خواب وروپا تعبیر می کنند وهمچنان در موردش می اندیشند. معلوم می شود که اکنون نیز سایهٔ «لجاجت» از ارگ به تالار لویه جرگه دامنه گستریده است، چندان که دیگر حال وهوای تعدادی که بیشترینه تطمیع شده اند به سوی همان برج هایی است که حاکمان مطلق العنان وطرفداران قاپیدن و در قبضه گرفتن کل قدرت در آن جا ناظرند وبرنظریات خود تأکید می کنند وشما را هم به تبعیت وقبول آن فرا می خوانند.

تحلیل گران به این باور اند که در افغانستان تاآن گاه که لجاجت برمسند «تعقل» نشسته است وبر ارگان ورعایا حکم می راند، عروس دموکراسی بربساط بخت وتخت ننشیند وسایه های استبداد همچنان زوایای روشن را می گیرد تاحاکمان چنان حکومت کنند که خود می خواهند نه آن چنان که مردم ورعایا خواهان آن اند.

بلی حال وهوای لویه جرگه چنان است که کرزی می خواهد نه آن چنان که مردم می طلبند.

خلک پوهیږي چې خپل سیاسي زعامت څنګه...

دضمیر اواز منعکس کولای شي.

موږ غواړو دافغانستان په راتلونکي سیاسي نظام کې دخلکو اراده شامله وي‌دهمدغه اصل له مخې دخلکو دباور وړ یوو. نوموږ نه غواړو چې په هیواد کې د ولسواکۍ پرځای دیکتاتوري واکمنه شي.

که موږ د محترم استاد دغه راز څرګندوني وارزوو نو دا به راته جوته شي چې دوی دخپلو خلکو ازادي، خپلواکي او ولس واکي ته زیات ارزښت ورکوي او هیله لري چې داساسي قانون ټول مواد دهیواد دلوړو ګټو دتضمین په خاطر داسي تنظیم شي چې دخلکو دبشپړه ازادي څرګندونه وکړي.

دوی په افغانانو باندې دنورو د ازادۍ له تحمیل سره کلک مخالفت لري او تل ټې له داسې ټولنو او څواکونو څخه هیله کړي چې په افغانانو باندې خپله اراده ونه تپي بلکې پریږدي چې افغانان دخپل تاریخي هویت، منلو عنعناتو، دیني موازینو له مخې یو پرمختللی اساسي قانون ولري او د دغه راز یو قانون په رڼا کې خپلې ټولې سیاسي .ټولنیزې فرهنګي او اقتصادي چارې پرمخ بوځي او دخپل هیواد برخلیك دنورو له مداخلې پرته پخپله وټاکي.

دغه راز دجمعیت اسلامي مشر دخلکو دیو منتخب استازي په توګه دلوئې جرګې په ټولو غونډو کې داوښودله چې دوی دقدرت تمثیلوونکي پخپله خلك او دخلکو اراده بولي نوځکه غوښتي د داسې یو پارلمان غوښتنه کړې چې بشپړه واك ولري او ددې توان ولري چې له یو جمهور رئیس څخه هر وخت چې ضرورت وي پوښتنه وکړي شي دجمهور رئیس صلاحیتونه محدود کړي او تل په ملي او نړیوالو مهمو مسائلو کې جمهور رئیس ته سلامشوره ورکړي نه داچې جمهور رئیس په پارلمان حکم وچلوي او هغه دخپلو کړو وړو او دخپلو پلانونو دتطبیق وسیله وګرځوي.

موږ دمحترم استاد رباني دغه نظر ته دقدر په سترګه ګورو او هغه په هیواد کې دراتلونکو مطلق العنانو او استبدادي واکمنانو په وړاندې غوره اصول او ارزښتناکه پرنسیب بولو او هیله من یوو چې زموږ دولس ددغه راز پوهو او بصیرت لرونکو استازیو نظریات دعمل په کرسۍ کښیني او زموږ هیوادوال ددغو نظریاتو له برکته دهوسا او پرمختللي ژوند خاوندان شي.

محترم استاد دیو واکمن پارلماني نظم په باب په خپله وروستي مرکه کې دی ته هم اشاره کړې چې موږ باید دغه تجربه له همدې خایه پیل کړو. موږ باید دغه راز ستونزې ومنو ترڅو په راتلونکي کې د پختګي پړاوته ورسیږو. دپارلماني نظام نیمګړتیاوې دیو دیکتاتوري نظام په پرتله ډیرې کمې دي خو ښیګڼې ئې ډیرې زیاتې دي او له ټولونه ستره ښیګڼه ئې داده چې دولس او عامه وګړو اراده پکې منعکس کیدونکې ده او دیکتاتوري ته اجازه نه ورکوي چې سرپورته کړي او یا دخپلو خلکو په ازادۍ باندې معامله وکړي او یا دا چې قدرت دټل له پاره په خپل انحصار کې وساتي.

آیا نظام پارلمانی مغایر...

بسیار مشکل آفرین تر از یک نظام پارلمانی است. اگر در صحنه‌ء سیاسی یک کشور احزاب سیاسی مقتدر و منظم وجود نداشته باشند، نظام ریاستی می تواند به بسیار سهولت به یک دیکتاتوری تمام عیار منجر گردد زیرا در چنین کشوری هیچ قوه یی دیگر که بتواند بصورت مؤثر در برابر خودسری های حکام قد علم نموده و اعتراض نماید، وجود نخواهد داشت.

در امریکا حکومت ریاستی به این دلیل کارایی دارد که در آن سیستم، احزاب منظم سیاسی وجود دارد. احزاب سیاسی قبل از انتخابات کاندیدا های خود به مقام ریاست جمهوری را به ملت معرفی می کنند. هر یک از کاندیدا ها برنامه‌ء خود برای آینده‌ء کشور را در صورتی که از طرف ملت انتخاب گردند، به مردم توضیح می نمایند.

اما در یک کشور دیگر (به عنوان مثال سوریه) که دارای نظام ریاستی است ولی احزاب منظم جز حزب حاکم وجود ندارد، اصلا.نظام حاکم اجازه‌ء به وجود آمدن احزاب منظم را نمی دهد. در این کشور پس از مرگ رئیس جمهور سابق پسرش به قدرت رسید زیرا ادعا می شود که فقط یک حزب در کشور وجود دارد که آنهم حزب بعث است.

طوری که دیده می شود در کشور های جهان سوم که نظام ریاستی بر سرکار است و پارلمان یا وجود ندارد و یا ضعیف و ملعبه‌ء دست رئیس جمهور است، اصلا امکان ندارد تا احزاب سیاسی مجال تبارز و میدان عمل بیابند.

لذا ما با قبول یک نظام ریاستی مطلق العنان دچار یک دور باطل خواهیم شد که گفته می شود نظام پارلمانی بدون وجود احزاب منظم موفق نخواهد بود و در چنان نظام ریاستی هم امکان قوت گرفتن احزاب سیاسی و منظم شدن آنها وجود ندارد. پس راه نجات از این دور باطل این خواهد بود که در کنار رئیس جمهور یک پارلمان مقتدر نیز وجود داشته باشد تا از مطلق العنانی و خودکامگی ها جلو بگیرد و در عین حال پارلمان می تواند خود زمینه یی باشد تا احزاب در آن درگیر رقابت سالم سیاسی گردند و به این ترتیب مشق و تمرین دموکراسی با چنین رقابت های قانونی و سالم در جامعه پا بگیرد.

یک نظام دموکراتیک بدون وجود احزاب سیاسی بی معنی است. احزاب سیاسی هم زمانی می توانند رشد نمایند و منظم گردند که زمینه‌ء رقابت سالم برای آنان در عرصه‌ء سیاسی جامعه موجود باشد. وهر حزب بتواند بر بنیاد اساسنامه‌ء خود برنامه های خویش برای رشد وشگوفایی بخش های مختلف جامعه را به ملت عرضه نماید و به این طریق از جانب داری ملت بهره مند گردد. چنین زمینه برای رقابت سالم جز در نظامی که در آن پارلمان و رقابت پارلمانی وجود داشته باشد ممکن نیست.

حتی در یک پارلمان بد هم ممکن است عده یی خوب را سراغ کرد ولی یک فرد خود کامه همیشه بد خواهد بود و ملت را به مشکلات مواجه خواهد ساخت. این تجربه‌ء تلخ را ملت ما از حکومت های گذشته دارد آیا باز هم باید تجربه های گذشته را تکرار کرد؟

ماطرفدار نظامی هستیم که ...

که اول عالم دین باشد، یعنی مسائل اساسی دین مبین اسلام را به تمام معنا باید بفهمد، صاحب بصیرت سیاسی باشد، درایت وکفایت رهبری داشته باشد. اعضا وهواسش سالم باشد.

در عین حال این هم مهم است که قانون اساسی ما رئیس جمهور را به نداشتن همسر خارجی ونداشتن تابعیت دوگانه مقید سازد واین حکم را شامل وزرا ومسؤولان رده های بالایی نظام به شمول نمایندگی های سیاسی افغانستان در کشور های خارجی بداند.

ما باتعداد زیادی از برادران که در جمع وکلا وجود دارند، طرفدار نظامی برای آیندۀ کشور هستیم که دارای پارلمان قوی ومقتدر باشد. پارلمانی که بتواند جلو زورگویی واستبداد را بگیرد و در جهت تامین وحدت ملی حرکت کند و دولت را تحت نظر ومراقبت قرار دهد. تادر صورت عدم رعایت احکام . قانون اساسی مسؤولان بخش های مربوط را بازپرس نموده وسبک دوش نماید.

مهم نیست که نظام آینده ریاستی باشد یاصدارتی بلکه مهم این است که پارلمان مقتدری از نمایندگان ملت وجود داشته باشد وآرای نمایندگان ملت در آن تمثیل شود.

به نظر من شورای نظارت برتطبیق قانون، یادادگاه قانون اساسی باید وجود داشته باشد تا بتواند به صورتی مستقلانه از چگونگی تطبیق قانون نظارت کند وقانون را در مواقع لازم شرح وتفسیر نماید واگر اختلاف نظری میان دولت ورئیس جمهور پیدا شد، بتواند بیطرفانه داوری کند.

این مکلفیت نباید بردوش ستره محکمه یادادگاه عالی کشور باشد، چرا که این مرجع نیز یکی از قوای حکومت است واز چارچوب حکومت بیرون نیست.

این شورا یادادگاه قانون. یادیوان قانون اساسی که من پیشنهاد می کنم، باید متشکل از علمای دین وحقوق دانان مجرب ومتخصص باشد.

در بعضی از مواد قانون نسبت به برخی مسائل قیود وضع شده است، این قید به نظر من در مواردی دیگر هم وضع گردد که اگر کسانی بخواهند بر ضد دین مقدس اسلام قرار بگیرند ویا باارزش های شریعت اسلامی به مخالفت برخیزند، باید مجازات شوند واین حکم باید در قانون موجود باشد.

راجع به سرود ملی می خواهم بگویم که محتوای سرود ملی به پشتو ترجمه گردد وبه رسمی بودن زبان پشتو تأکید دارم.

ومی خواهم بگویم کسانی که به رهبران جهاد ومجاهدین اهانت می کنند وآنان را جنایت کار می خوانند باید بدانند که مجاهدین نجات دهندگان واقعی ملت هستند. این ها کسانی اند که از آزادی ملت وکشور پاسداری کرده اند وباید مورد احترام وقدرشناسی باشند نه بی احترامی وهتاکی.

من سخنرانی آن دختر خانم از ولایت فراه را خلاف آزادی بیان وخلاف آداب دموکراسی می دانم وآن را تقبیح می کنم.

من تقاضا دارم یک پارلمان مؤقت جانشین این جرگهٔ عالی گردد وتا تدویر انتخابات برای ریاست جمهوری در کابل قرار داشته باشد.

پیشنهاد من این است که انتخابات برای ریاست جمهوری و پارلمان آینده همزمان آغاز گردد وچنان نشود که اول رئیس جمهور انتخاب شود وبعد پارلمان وآن هم معلوم نباشد که چه مدت فاصله میان این دو انتخابات مهم وجود خواهد داشت.

پیشنهاد دیگر من این است که موجودیت قطعات خارجی در افغانستان قانون مند باشد.

یعنی معلوم باشد تاچه زمانی وبراساس کدام قرار داد ومقرره یی در کشور باقی می مانند.

عمده ترین خواسته های مردم...

پارلمان مؤقت از جمع نمایندگان مردم به منظور نظارت از کارکردهای دولت وفراهم نمودن زمینه های مناسب برای به میان آمدن پارلمانی مقتدر ودایمی تأکید کرد، واز اعضای لویه جرگه تقاضا نمود تا این موضوع را به عنوان یک نیاز مبرم در شرایط کنونی کشور، در دستور کار خود قراردهند.

احساسات ضد آمریکائی در قندهار مشهود است

خبرنگار انترنیشنل هرالد تربیون که اخیراً از افغانستان دیدن نموده می نویسد:

احساست ضد آمریکایی در قندهار به کلی مشهود است.

اومی گوید، در یک دواخانه در شهر قندهار مصروف خریدن دوا بود که یک کاروان نظامی آمریکایی از سرک عبور نمود. چند جوان قندهاری که مصروف گفتگو با هم بودند از دیدن کاروان خاموش شده به عساکر آمریکا خیره شدند. بعد از گذشتن آخرین زره پوش یکی از آن ها در جای تایر زره پوش آب دهان انداخته گفت: انشاء الله به زودی از این جا خواهید رفت.

دامریکائي ځواکونو قوماندان دحکومت له مخالفینو سره خبري کوي

دامریکا د قواوو نوي قوماندان جنرال بارنو دخپلي ستراتیژۍ او کړنو دبدلون به هکله څرګندونې کړي چي دهغې ځیني غبرګونونه به ئې کړي دادي

واشنګټن پوست دنوموړي جنرال له خولې لیکي دافغانستان په جنوب کي به امریکائي عسکر له دریو څانګړو لارو څخه کار واخلي

دخوست او دپکتیا په شان سیموکي به چي په وار وار دتند لارو غربانو او دالقاعدي دغړو لخوا پرامریکائي عسکرو برید کیږي زیات زور واچول شي ترڅو دغه کسان ونیول او یا ووژل شي

په شمال ختیځو سیمو کي لکه کنړ. نورستان چي هلته دحکمتیار وسله والي ډلي فعالیت لري او غواړي دغه سیمي له نورو تندلارو ډلو سره داړیکو دساتلو په مقصد وکاروي امریکائي عسکر به په دغو سیمو کي د دوي دتجریدولو او ګوښه کولو لپاره خپلو فعالیتونوته دوام ورکړي

زابل. کندهار هغه سیمي دي چي دطالبانو خوارد وارد ځواکونه په دغو سیمو کي دانسجام په حال کي دي او پرملکي خلکو په حملو سربیره د خپلو ځواکونو دپیاوړتیا په حال کي دي

امریکائي عسکر به هڅه وکړي چي دطالبانو جنګیالي په دغو سیموکي خپل عادي او سوله ایزو ژوندته راوګرځوي. دسولي او پخلاینې لاره غوره کړي

واشنګټن پوست لیکي له دوو میاشتو را هیسي دنوي قوماندان له ټاکنې وروسته دامریکائي مقاماتو او دطالبانو او حکمتیار دقوماندانانو ترمنځ خبري اترې رواني دي

جنرال بارنو له بګرام نه کابل ته دپوځي مرکز انتقال په افغانستان کي دپوي نوي پاني ارول وبلل

مجاهد

وآنان که در راه ما با جان ومال جهاد کردند محققاً آنان را به راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

● مجاهد می تواند مطالب را ویرایش کند.
● مطالب آمده مسترد نمی گردد .
● آرا واندیشه های مقالات غیر از سرمقاله لزوماً مبین آرا ومواضع جمعیت نیست.

شعار ما

رضای خداوند(ج) هدف ما
حضرت محمد(ص) رهبر ما
قرآن قانون ما
جهاد راه ما
شهادت در راه خدا از عالی ترین آرزوهای ماست

دور ششم | سال دوم | شماره ۱۹ | پنجشنبه ۴ جدی ۱۳۸۲ | ۲ ذوالقعده ۱۴۲٤ - | 25 December 2003

نمایندگان مردم سخن می گویند

بصیر احمد صدیقی نمایندۀ مردم میربچه کوت کابل:

باید در قانون اساسی تعریفی دقیق از خائن ارایه گردد

جنگ های بیش از دو دهۀ افغانستان چه در دوران تجاوز روس ها وچه در زمان تسلط تروریزم برکشور، کاملاً مشروعیت داشته وملت مجاهد افغانستان در هر دو دوره از استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی ومقدسات اسلامی این کشور دفاع کرده است

آقای صدیقی طی سخنرانی خویش در لویه جرگۀ تصویب قانون اساسی ضمن انتقاد از زمزمه های برخی افراد در پیرامون جنگ های افغانستان گفت: ما باید میان جنگ های غیر مشروع وذات البینی وجنگ های مقدس فرق بگذاریم. جنگ های بیش از دو دهۀ افغانستان چه در دوران تجاوز روس ها وچه در زمان تسلط تروریزم برکشور، کاملاً مشروعیت داشته وملت مجاهد افغانستان در هر دو دوره از استقلال، حاکمیت ملی، تمامیت ارضی ومقدسات اسلامی این کشور دفاع کرده است، واین دفاع مقدس مورد تأیید مردم واسلام است وعده یی نباید به خاطر منافع خاص خویش علیه جهاد وملت تبلیغ زشت ونابخشودنی نمایند.

موصوف در بخش دیگری از سخنانش گفت: باید در قانون اساسی تعریفی دقیق از خائن وجاسوس ارایه گردد وجزای آن مشخص گردد.

براهیمی پاکستان را به خاطر حملات طالبان انتقاد نمود

لخضر براهیمی نمایندۀ خاص سرمنشی ملل متحد درافغانستان از پاکستان به خاطر حملات طالبان علیه اتباع افغانستان وکارکنان ملل متحد شدیداً انتقاد نمود.

موصوف به خبرنگار«فارایسترن ایکانمیک ریویو» گفت: «شواهد کافی در دست است کسانی که این عملیات تخریبی را سازمان می دهند وعملی می کنند آزادانه از سرحد عبور نموده و در شهرهای پاکستان رفت وآمد آزاد دارند.

براهیمی می گوید پاکستان باید جلو این کارها را بگیرد.

او می گوید کسی که کارمند ملل متحد را در غزنی قتل کرد با افرادی در پاکستان در تماس بوده است وما از دوستان پاکستانی خود مطالبه می کنیم تا اجازه ندهند از سرزمین پاکستان به خاطر حمله برملل متحد کار گرفته شود. پاکستان در شورای امنیت است ودر تصویب قطعنامه یی که به ما اجازۀ فعالیت در افغانستان را می دهد رأی داد. به این ترتیب پاکستان مکلف است با ملل متحد در جهت پیشبرد وظایف محوله اش در قبال افغانستان همکاری کند.

دولت افغانستان آی. اس.آی را متهم به دست داشتن در حمایت از طالبان می نماید.

دولت پاکستان در حالی که به ورود افراد از خاک پاکستان به افغانستان جهت انجام فعالیت های تروریستی اعتراف دارد، اما می گوید دولت پاکستان در این کار ها دخالت ندارد.

ما باید قانون اساسی را به اتفاق ویا به اکثریت قریب به اتفاق ...

ضرورت نظام ریاستی می دانند، گفت: به همین دلائل ودلائلی دیگر از نظام پارلمانی پشتیبانی می کنم وباور دارم که یک نظام پارلمانی مقتدر بهتر می تواند به این هدف ها دست یابد تایک نظام ریاستی که برپایۀ اقتدار یک رئیس جمهور پی ریزی شود.

استاد در پاسخ به یک سوال دیگر که اگر طرفداران نظام ریاستی اکثریت را به دست بیاور چه خواهد کرد؟ گفت: من به این باور هستم که ما نباید قانون اساسی را به اکثریت واقلیت به تصویب برسانیم ما باید قانون اساسی کشور را به عنوان یک وثیقۀ ملی به اتفاق همه ویا به اکثریت قریب به اتفاق به تصویب برسانیم.

تاجایی که من می دانم کسانی که نظام ریاستی را هم خواهانند اکثریت آنان در پهلوی آن یک پارلمان مقتدر را می خواهند که در تصمیم گیری های بزرگ ملی ودولتی نقش اساسی داشته باشد.

استاد در پاسخ این سوال که نظام ریاستی چه مشکلی دارد؟ گفت: تجربه نشان داده است که نظام های ریاستی در افغانستان و در شرق به صورت عموم به استبداد ودیکتاتوری منجر شده است، حتی در بعضی از کشورها وقتی رئیس جمهور وقت مرگش فرا می رسد در وقت مرگ پسرش را جای نشین تعیین می کند.

تجربه نشان داده است که نظام های ریاستی در افغانستان و در شرق به صورت عموم به استبداد ودیکتاتوری منجر شده است

وقتی در کشورهای جمهوری ریاستی شرق میانه انتخابات صورت می گیرد رؤسای جمهوری آنها مدعی می شوند که ۹۰٪ و۹۵٪ از آرا را به دست آورده اند حال آن که آنان قادر نیستند۱۰٪ آرای مردم را کسب کنند.

خبرنگاری پرسید آیا دولت در کار لویه جرگه دخالت می کند؟ استاد پاسخ دادند که دولت باتمام توان در کار لویه جرگه دخالت کرده است، دولت باتمام وسائل وامکاناتش برای تأیید نظام ریاستی مورد نظرش تلاش ورزیده است، هم از تطمیع کار گرفته است وهم از تهدید، برخی ها را تهدید کرده اند که به خلاف نظام ریاستی رأی ندهند.

از استاد پرسیده شد که برخی ها مخالف واژۀ دموکراسی در قانون اساسی هستند، نظر شما در این باره چیست؟ پاسخ دادند که نظر ما در این مورد به کلی روشن است، دموکراسی اگر به مفهوم حکومت مردم برای مردم وبه رضایت مردم تعریف شود بافرهنگ دینی ما مخالفتی ندارد، واسلام می خواهد که ملت ها در تعیین سرنوشت شان آزادی داشته باشند واز راه شورا به این مقصد دست بیابند. البته تطبیق دموکراسی از کشور تاکشوری دیگر تفاوت دارد که آن مربوط به فرهنگ وتاریخ واعتقادات آن کشور می شود. دموکراسی یک سکۀ یک رویه نیست که در همه جا یکسان باشد. آقای بش رئیس جمهور امریکا وقتی از تطبیق دموکراسی در شرق میانه سخن می گفت تصریح کرد زمانی که ما می گوییم دموکراسی در این کشورها بیاید نمی گوییم دموکراسی در این کشورها مانند دموکراسی در امریکا باشد.

استاد در جواب پرسشی در مورد جایگاه حقوق بشر در قانون اساسی گفت: من به این باور هستم که اولین اعلامیۀ حقوق بشر توسط اسلام به میان آمده است. در قرآن کریم خداوند انسان را مکرم وگرامی قرار داده است(ولقد کرمنا بنی آدم) ونیز او را خلیفۀ خود خوانده است. یعنی پس از خداوند در فرهنگ دینی ما انسان بلند ترین جایگاه را دارد. البته ما در برخی از ماده های اعلامیۀ حقوق بشر ملاحظاتی داریم واین مطلب تنها به افغانستان وکشورهای اسلامی تعلق ندارد، بسیاری از کشورهای جهان در بارۀ برخی از ماده های آن ملاحظاتی(Reservations) دارند اما این کار دلیل مخالفت بااعلامیۀ حقوق بشر نیست.